

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; helyegyetek minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haassenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.
Jogász-egyleti tagok számára:
apr.—decz. 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap”

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet” közlönyének

VI-ik évfolyamára.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre: 3 frt. Evnegyedre: 1 frt 50 kr. Jogász-egyleti tagok részére apr.—decz. 1 frt 50 kr o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utalvánnyal, a „Székely Hirlap” kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Felhívás!

A maros-vásárhelyi jogász-egylet IV-ik szakosztályának tagjai *ma f. hó 20-án délután 4 órakor* a helyi casino-egylet tanácskozási termében tartandó rendes közgyűlésre tisztelettel meghívotnak, melynek tárgya: a „Birtokviszonyok rendezése” feletti véleményes indítvány leend.

M.-Vásárhely, 1874. június 16.

Ugyvéd **Szabó József**,
elnök.

Tompa Albert,
jegyző.

M.-Vásárhely, 1874. jun. 20-án.

Egy öreg barátunk, ki magát juristai celebritásnak tartja, s ki a régi Verbőczy-féle rendszer vízzel telt sánczai közé vonva magát, határozott ellensége minden, s így a jogtereni újításoknak is, korábbi lapunkban megjelent első cikkünkre egy hozzánk intézett levélben azon megjegyzés illetőleg kérelemmel járul, miként nagyon óhajtaná, ha az általunk oly sokszor penggetett szóbeli eljárás előnyeit kissé jobban körvonaloznók, mire annak idejében reflexióit maga sem késend megtenni.

Megvalljuk első pillanatban e fölkérés kissé furcsának tűnt fel előttünk, s önként azon föltetésnek engedett helyet, hogy interpelláló barátunk a véle csaknem egy kora aprobatális féle foliánsokon kívül nem igen forgatott egyebet, s ép ez okból fölöslegesnek véltük e kíváncsornak eleget tenni, de más felől szem előtt tartva

azt is, hogy az illető reflectálni kíván, s hogy talán nem kapott elég anyagot, mit ígért észrevételeire felhasználhasson, készséggel engedünk fölszólításának, s igen fogunk örvendeni, ha időt vesz magának szerény észrevételeink megczáfólasára.

Azt állítottuk, miként a szóbeli eljárás behozatala az, mitől jogi életünk átalakulása igazságszolgáltatásunk feltételezve van.

A perbeli vitás tényeknek közvetlen előterjesztése a bíró előtt az, mi a szóbeli eljárásnak egyik alapelvét képezi, a szóbeliség által mind a felek, mind a bírák a vitás kérdésnek tulajdonképi magvára biztosan és gyorsan vezettetnek és a személyes érintkezés segélyével az alaptalan ellenvetések és kifogások értéktelenségének fölismerésére képesítettnek.

A szóbeli eljárás behozatala kérelhetetlen logicával vezet az írásbeli eljárással szerves összefüggésben álló bizonyítási elmélet és alakszerűségek kiküszöbölésére, s ebben találjuk a czélba vett reformok védpontját, az igazságszolgáltatás átalakulásának egyik nélkülözhetetlen kellékét.

Az írásbeli eljárásnál, mely az esetlegesség és alakszerűség elveire van fektetve, a bíró szabadabb mozgása, a tények közvetlen előterjesztése már a dolgok természetéből kifolyólag lehetlenítve van, s az igazságszolgáltatás jeleni menete ezer alakszerűségeivel valóságos rendszeres kifejtése azon mesterségnek; *nem tudni azt, mi mindenki előtt ismeretes, miről mindenki meg van győződve.*

Vajjon oly merész feledat lenne-e a vitás tények közvetlen előterjesztése folytán egy pernek határozott képletét venni, s az arra fektetett bírói meggyőződésnek határozott kifejezést kölcsönözni? Mi az ellenkezőről vagyunk meggyőződve.

Azt hisszük arra is eljött az idő, hogy azon régi előítéletet jogi életünkől kiküszöböljük, mely az egyéni és tárgylagos meggyőződést élesen megkülönbözteti, mely az igazság kiderítése helyett annak fictióját rendszeresíti, mintha az ugynevezett objectiv meggyőződés az egyén ítélő tehetségétől egy általán elválasztható lenne. Ha a bírák megfosztatnak azon lehetségtől, hogy észlelteikkel észleljenek, hogy a tényekből következtést vonjanak; ha szemeiket kénytelenek lesütni azon világosság előtt, mit igazságnak nevezünk, ha ítéleteik gépszerű formákhoz vannak kötve, mi indok létezhetik, hogy azok a felek tiszteletét és bizalmát költsék fel, s mi marad ily körülmények között a bíróra nézve egyéb hátra, mint a főeskü megítélésének kopott formája által határozatát az érdekelt fél egyéni meggyőződésének aggályos alapiára fektetni.

A törvénynek a bíróval szembe más intentioja nem lehet, minthogy egy esetről magának határozott meggyőződést szerezzen, s hogy ezen meg-

győződésnek határozatában kifejezést adjon. A bizonyítékok szabad mérlegezésének behozatala nem egyéb, mint azon engedély: a tárgyakat a maguk valóságukban szemlélni, s az üres tagadások és cselszövények mellőzésével a tényeket aképp megállítani, mint azokat a bíró észleli, mint azok mindenki által észleltetni fognak, ki a nyilvános szóbeli tárgyalásnál jelen van, s menetét figyelemmel kíséri.

A francia polgári törvénykezés kitünőségének titka is épen abban rejlik, hogy az igazság megállapításának szabályait és alakszerűségeit a legkisebb mértékig korlátozza. A tiszta észlelés az ést átható meggyőződés azon eszköz, melylyel a francia eljárás a tények belsejébe hat, ez képezi azon fonalat, melynek segélyével a bíró szelleme a felek érdekei által gyakran behomályosított tényálladék tisztába hozatalára képesítve van.

A szóbeliség behozatalánál úgy hisszük fölösleges is megemlitenünk, miként a bizonyítékok szabad mérlegezésének elve is elfogadandó, s előfordulható visszaélések ellen a nyilvános ellenőrzésen kívül, az ítélő bírák ragyobb számában keresünk biztosítékot. S ez ismét egy igen fontos érvt képez korábbi cikkünkben tett azon állításunk bebizonyítására, hogy a szóbeliség intézménye a társas bírói rendszerrel elválhatlan összeköttetésben áll.

Ezeket kívántunk röviden tisztelt barátunk „tájékozhata” végett a szóbeli eljárás előnyeiként felhozni, lehet, hogy tévedtünk, de e tévedésünket csak az ígért reflexio alapossága után fogjuk nyíltan beismerhetni.

X. Y.

— **Országgyűlés.** A képviselőház 16-án tartott ülésén a napirend előtt tett interpellatiók közül Wahrenmann Mórét említjük meg. Határozott és világos fölszólalása oda ment ki: hogy „Szándékozik-e az igazságügy-miniszter oly törvényjavaslatot készíteni, mely a különböző földhitelin+ézetű záloglevelek birtokosainak jogait biztosítsa? Az igazságügy-miniszter készséggel elismerve, hogy az ugynevezett záloglevelek biztosítása, melyek legegyszerűbb és legkönnyebb módját képezik a közvetítésnek a hitelt kereső földbirtokos s a hiteltnyújtó tőkepénzes között, az illető intézeteknek szintugy érdekében áll, mint saját hazáknak; megígérte, hogy azt illetőleg még a jövő ülésszak alatt törvényjavaslatot fog benyújtani. A ház a miniszter nyilatkozatát tudomásul vette. Napirenden két határozati javaslat indokolása volt. Az első Vidlicskay tette, s csak azt kívánta abban, hogy a kormány a jövő ülésszakig készítsen törvényjavaslatot a 153 milliós kölcsön törlesztési módozatáról. Ghicz Kálmán pénzügyér azonnal felelt, s megmagyarázta, hogy a kívánt törlesztési módozatot őszre elkészíteni teljes lehetetlen, annyival inkább nem, mert közelebbi szükség az államháztartás rendezése. A ház tudomásul vette a miniszter feleletét. A második határozati javaslat Horánszky Nándoré volt a bírói végrehajtók intézményének megszüntetése érdekében, hosszasan mutogatván az annak fölösleges és czélszerűtlen voltát. Az igazságügy-miniszter

álláspontja az volt, hogy miután a bíróságok jelentései folytán meggyőződött amaz intézmény hiányairól, törvényjavaslatot dolgozott ki, mely nevezetes módosításokat tartalmaz, s melyet a jövő ülészek alatt be is fog terjeszteni. Mindemellett a szélső ballal és szélsőkkal egyesült balközép 10 szótöbbséggel elhatározta, hogy a javaslatot tárgyalni fogja, s a legközelebbi napirendre ki is tűzte.

Észrevételek a vadászati törvényt illetőleg.

II.

(Vége.)

Az 1872. évi vadászati törvény II. fejezete, mely a vadak által tett károk megtérítéséről szól, különösen pedig a 7. §-t tartalmazza, hogy a fővadak által a vetésben, ültetvényekben vagy más gazdálkodási és erdészeti ágakban okozott minden kárért azon birtokos vagy haszonbérő, kinek vadászterületén a fővad tenyésztés teljes kárpótlással tartozik. E szakasz különösen is megjelöli a fővadak fajait úgy mint: a szarvast, dämvdát és vad-disznót.

A 9. §. továbbá arról szól, hogy a ragadozó vagy kártékony állatok által tett károk, mivel azok a birtokosok által bár mikor elpusztíthatók, meg nem térítetnek, s e szakaszban történik hivatkozás a III. fejezet 15-ik §-ára, melyben a ragadozó vagy kártékony állatok, különösen megnevezvők, melynek a medve, farkas, róka, hiúz, vad-macska, nyest, borz, vad-disznó stb.

E szerint e szakasz teljes ellentétben van a 7. §-sal, mert ez a vad-disznót a tenyésztett, a 15. §. ellenben a ragadozó, illetőleg kártékony, bárki által elpusztítható oly vadak közé sorozza, a melyek által okozott kár meg nem térítetik. — (9. §.)

Ez tehát ily anomalia, mely a bírót per esetében tévedésbe hozhatja, s ennek folytán annak felderítése kívánatos lenne, annál inkább, mert vad disznó még igen nagy számmal találtatik hazánkban, melynek erdőterületein szabadon tenyészt, s mint tapasztalásból tudom, ültetvényekben s kaszálókon nem ritkán károkat is okoz.

Ha a 15. §. helyes, akkor a vad-disznó a kártékony állatok közé tartozik, s az ezek által okozott károk az 1802. XXIV. s az XXII. t. cz: értelmében sem térítették meg, mert az 1802. XXIV. t. cz. 10. §. csu-

pán a vadakat tenyésztő uraságoknak (domino feras curanti) tette kötelességévé a hasznos vadak által okozott károknak e szerinti megtérítését. Az érintett régiebb törvények a ragadozó és kártékony vadakat nemcsak megengedték bár hol elejteni, de sőt az 1802. XXIV. t. cz. 11. §. egyenesen kötelességévé is tette a hatóságoknak az ily vadaknak s a vetésekre és szőlőre nézve ártalmas madaraknak elpusztítását.

Mint látszik az új vadászati törvény is ily szellemben állítja fel ez elvet, midőn a III. fejezet 15. §. szerint a ragadozó és kártékony állatokat elpusztítani mindenkinek saját területén megengedte, s midőn a vad-disznót is oly szabadon tenyésztő állatnak nyilvánítja, melynek kártétele törvényileg meg nem térítették.

A 8. §. is sajátos a maga nemében. Ez azt tartalmazza, hogy azon birtokos vagy haszonbérő, a ki a szomszéd területén tenyésztő fővad (azaz szarvas, őz és vad-disznó) lelőhetési jogát magának fönntartotta, kárpótlást nem követelhet. Jó ő a maga birtokán ily idegen fővad által okozott kárpótlását nem követelheti ugyan, de viszont, ha e fővad más kisebb birtoku gazdának okoz kárt, akkor ezek kitél követeljük a kárpótlást? A szomszéd terület birtokosától, vagy a lelőhetési jogot magának fenntartó birtokos vagy haszonbérőtől?

A 12. §. intézkedésének célját, miért tiltja szabadidőben is a foglyokat, fázánokat és nyulakat hálókka, törökkel vagy általában más eszközzel elfogni, fel nem foghatjuk, hisz a kinek szabad saját területén lovan, löfegyverrel vagy ebek használatával (18. §.) vadászni s a vadat elfogni, miért nem tehetné ezt más módon is úgy, a mint neki tetszik feltéve, hogy ez által más embert nem veszélyeztet, mely veszélyeztetés azonban löfegyverrel különben is könnyebben eszközölhető.

Az eljárásról szóló V. fejezet 35. §. említi, hogy: „A vadászati területre való felvigyázattal megbízott „személyeknek“ hit alatt teendő vallomása teljes bizonyító erővel bír. míg annak ellenkezője be nem bizonyítatik.“ Ebből valóban tisztán ki nem vehető, vajjon a törvény az 1840. IX. t. cz. 21. §-hoz képest kvalifikált egy őrnek hit alatti vallomását érte-e a teljes igazolásra nézve, vagy nem, mert e szakaszban nem egyes, hanem többes számú, tehát legalább két személy vallomásáról beszél. ha itt a törvényhozás az idézett mezai rendőrségi törvény 21. §. ellenére valóban nem egyes erdei csász vagy fel-

vigyázó őr vallomását értette elegendőnek a tény bebizonyítására, úgy felesleges volt e csupán zavart idéző §. mert hisz más perügyben s az ált. polg. törvénykezési rendtartás elvei szerint is két, együtt jelen volt tanunka őszhangzó vallomása különben is teljes próbát képez. E tekintetben is tehát a felvilágosítás óhajtható lenne, annál inkább, mert a 36-ik §. a felvigyázó s tanuskodásra bocsátandó ily személyek kvalifikációjáról a köztörvénytől eltérőleg értekezik, sőt a 42. §. szerint az eljárás kihágásokra vonatkozó szabályok és gyakorlat szerint rendeli eszközöltetni, mely különleges eljárás, minthogy büntető perrendünk nincs, sőt elavult régi törvényeink a büntény, vétség és kihágás fogalmát nem körülvonalták, hol legyen megállapítva, ki nem deríthetém.

Mi hír külföldön?

— **Franciaországban** a politikai érdek, az utcai garázdálkodásoktól a nemzetgyűlés felé fordult. A balközép a következő törvényjavaslatot adta be: „Hogy az uralgóbizonytalanságnak vége vessék, a nemzetgyűlés elhatározza hogy a harminczas bizottság, a közhatóságok szervezése iránt teendő javaslatai alapján vegye 1) az 1873. máj. 19-ikén benyújtott törvényjavaslat első cikkét, mely így szól: a franczi köztársaság kormánya, két kamrából s egy elnökből, mint a végrehajtó hatalom fejből áll, 2) az 1873. nov. 20-ikáról kelt törvényt, a mely által a köztársaság elnöksége 1880 nov. 20-ig Mac-Mahonra ruházatik; 3) az 1848-iki alkotmány harmadik cikkét, mely az alkotmány egész vagy részleges reviziojának gyakorlásáról szól. — Rochefort kiadta Brüsszelben a „Lanterne“ első füzetét. Tartalma: Páris a commune alatt; kegyetlen visszatartás; a deportáltak szenvedése; az élet Numában; kitonai hatóságok Uj-Calédoniában; a szökés; azutáni vélemények; Franciaország jövője; Zárszó.

— **Spanyolországban** a Carlísták között egyenlenség tört ki. Több banda, jobbadán baskok, megtagadta az engedelmisséget a trónkövetelőnek. A Guipuzcna-ból ujonczozott zászlóaljok nyílt lázadásban vannak.

— **Németországban** a nemzeti szabadelvű párt erőiesen szervezkedik. Közelebről Kölnben tartottak gyűlést, melyen az ultramontanok és social-democraták ellen erőiesen eljárást helyeztek kilátásba. Ugyanazon nap a berlini német egység is gyűlést tartott.

TÁRCZA.

Magyarország klímája és koldusai. *)

Körülbelül 18—20 éve, hogy a magyarországi rendes időjárás kizökkent sarkából. Nem ismerünk rá a tavaszra; mikor telnek kellene lenni nyár van; hó helyett eső esik, eső helyett szél fúj; sokszor meg oly forróság köszönt be, hogy mindent agyon aszal, dögvészt terjeszt! Kinek az időjárás rendkívüliségéből mutatóvány kell a krónika számára, ott van a múlt év, midőn május hó 28 án fagy volt; nyáron sirokkói forróság, 71 napig nem hogy eső, de harmat is alig volt; a szárazságtól szelek romboló hatást gyakoroltak! Mindezekhez járul még egy alkalmatlan vendég: a késő tavaszi fagy. Közel 20 éve, hogy a gazdaközönség minden tavasszal remegve fekszik le, mert nem tudja, hogy nem mint ágról szakadt szegény ember ébred-e föl? A lázas állapot tart június hó elejéig, sőt volt már eset, tán 5—6 éve, midőn július hó elején is dér volt.

E rendkívüli időjárási viszonyokat veszi vizsgálat alá egyik vidéki lapunk, a „Győri Közlöny“ úgy látszik, sok tapasztalattal bíró munkatársa, a kinek cikkéből nem tartjuk érdektelennek átvenni a következő részeket.

„Midőn az alföldi aszály volt, vitatkoztak a tudomány emberei, hogy a sok erdőirtás, Balaton, Tisza, belvizek lecsapolása nem jóra visz, ime az aszály tönkre tesz egy egész országrészt; voltak pro és contra. Megjött azután az esős év, midőn hónapokon át alig látták a napot, felhő és köd uszta a láthatárt, — ekkor kinevelték az irtás és lecsapolás elleneit.

Igy küzdtek egymás ellen a külön iskolák tudósai, míg — úgy látszik — a természet maga lesz a legjobb bíró bebizonyítván, hogy a rendszeresen vitt irtás, fapa-

zariás, lecsapolások óta ugyszólván polgári jogot nyert nálunk a szeles, száraz, hidek idők, míg egy nedves, addig bizonyosan 5—6 száz évünk van.

Vannak oly berkek mentében magasabb helyeken fekvő szőlőhegyek, melyeknek öreg tulajdonosai azt állítják, hogy nem volt eset szőlő- és gyümölcsfagyásra, míg a szőlőket környező berek fönnt állt; mióta pedig rét- és szántófölddé promoveálták, azóta le is fagy, s ha olykor megkíméli is a hideg, még sincs termésük! Az 1866. évi fagy Somogy megyében aránylag legkisebb pusztításokat tett a zseliczi erdőségek közt fekvő határokonban. A Balaton vidékén ritkán vannak fagy által okozott károk; melyek mind arra mutatnak, hogy a természetben ok nélkül semmi sincs, s a hol a tudomány elvei nélkül rombolunk, ott az elemek maguk állnak bosszút az erőszakos civilizációért.

1850-től fogva egyre-másra növekedvén terheink, régiebb földjeink pedig ki lévén zsarolva, oda fordulunk, hol pénzt lehetett ásni: irtottunk nyakra főre rétet törtünk, kanalizáltunk, a vad vidéket mulatókertekké, buzatermő földdé varázsoltuk, s annyira civilizáltuk a vidékeket, fényesítettük a kopásban a szántóvasat, s annyira forszíroztuk a pénzforrásokat, hogy félig már koldussá lettünk!...

Szigoru körülményeinktől indokolva volt a természet talaj térségét bővíteni, — de nem hallgattunk a tudományra s erőszakot tettünk a természet törvényein!

Próbáljátok elvenni Hollandiától tengerét; Amerikától őseit, Stájernak hegyeit, — majd meglássátok, hogy a klíma mily alakuláson megy át, s mily pusztítást tesz ember- és növényéletben egyformán!

Itt vagyunk mi!

Erdeink javát elpazaroltuk; tavaink, folyóink természetét §§-okkal korlátoztuk, s itt vannak a büntetések nyakunkon! Az 1863., 1865., 1873., 1874. év nagyobb emlékü kiadásokban; a többi év is nyújt elég emlékeztetést.

Mi nagy bölcseséggel megcsináljuk a kálkulust, a pénzt is rendelkezhető állapotba helyezzük: hogy ebben az évben így és így gazdálkodunk; de elfeledjük, hogy az idő fölöttünk az ur, s egy órájával ketté huzza minden számításunkat!

Szépen kivetjük a szántóföldekre, jövedelemre a minden kigondolható adót, s év végével kisül, hogy az adózók nem tudnak fizetni, mert ha nálunk a föld nem fizet, a gazda sem fizethet, a szántóföld lévén minden örökségünk, a hová úgy a buzát, mint testünket teszik! Tehát az állampénztár üresen marad; de mivel az államnak is élni kell, — ez pedig pénzből él, külföldről hozzuk be a drága pénzt, míg hitelünk lesz.

Elesajjuk egyik pénzügyminisztert a másik után, mert az ország koldus, pedig hát országos jó gazdaság és termés nélkül jó pénzügyminiszter nem lehet.

Üzünk világpolitikát; — a pártoskodásban elpazaroljuk a nemzet erejét; költünk egy rendezett államként, hol egy nyelv, egy vallás és testvérszeretet van, míg nálunk egyik szomszéd nemzetiség a másikra rágyújtja a házat s fogvicsorgatva ölelik egymást!...

Mi restaurálunk, megyéket építünk, döntünk; az állam s egyház közti nagy kérdéseket lobogóra tűzzük; a megyéket beabricsozzuk vasutakkal, s mire nagy népnek gondoljuk magunkat, azt vesszük észre, hogy koldusok vagyunk s a világpiacokon egy nemzet nevére kiállított váltóra semmit sem adnak!...

Magyarországnak szántóföldje, földmívelése mindene, s a mily mértékben hűtlenek, gondatlanok, könnyelműek vagyunk ezek iránt, oly mértékben sujt lennünket a sors keze!

Az országgyűlés — a hol pedig sok jeles és nagy gazdánk ül, — vajjon örökdi-e az erdőirtások fölött, melynek községek, egyesek hanyat-homlok neki estek!

Furcsa dolog! Tisza Kálmán, Gorove, gr. Lónyai és több gazdag földbirtokosunk ezeket veszt odahaza gazdaságában, s annak dacára, hogy ott vannak a gyógyszerár körül, nem igyekeznek az országgyűlés által oly recipét kiállítani, mely a közigazdasági nyomorúságos viszonyainkat rendbehozná! Ha gátat nem is vetne, de legalább mérsékelné az időjárás excentricus és sértett törvényeit boszuló kihágásokat.

Irányi interpellál a külügyekért, s nem veszi észre, hogy itthon lába alatt ég a föld!

A miniszterelnöktől az utolsó vargáig Magyarországon mindenki a szántóföldhez támaszkodik; a szerint örülünk vagy busulunk, mint a kalászkok nőnek, — és szá-

*) A „Földművelési érdekeink“ című heti közlöny e czim alatt egy talpraesett cikket hoz publicumának; megérdemli, hogy olvasóink is meghallgassák azt. A cikk az erdők szaporításának szükségét hangsúlyozza. Minthogy e kérdés főkirálybíránk Mikó Mihály csikszéki kezdeményezése folytán a székelyföldön is szőnyegre került, — s hisszük egyre nagyobb érdekeltséget fog maga iránt keltetni: idősebb olvasmányt alig nyújthatnánk olvasóinknak.

Szerk.

— Egy orosz lap a siberiai száműzöttekről hoz közleményt, melyből megemlítjük, hogy a múlt évben Tobolszkon át körülbelül 10,000 rab szállítottatott Sziberia különböző vidékeire, nem számítva azokat, kik a tobolszki kormány-kerületben helyeztettek el.

— Angliában nagy körmenetre készülnek a munkások, tiltakozásuk ama mezei munkásoknak a munkából történt kizárása ellen, kik a tervezett munkabér leállításának nem akarták magukat alávetni. A körmenetben, melyet Manchesterben fognak megtartani, 87 munkásegylet veszen részt, 60 zenekar csatlakozik a menethez, néhány, sajátlag e célra készített zászlóval. Az ipar különböző székhelyeiről különvonatok szállítják oda a résztvevőket. Azt hiszik, hogy ezen tüntetés a legnagyobb-szerűekhez fog tartozni, a minők valaha Angliában történtek.

Vegyes hírek.

— A helyi kisedő-egylet bizottmányának fölhívására, melyben e város lakóit adakozásra szólította fel, az ovodai helyiség tervezett fölépíthetésére: szépen mutatkozik az áldozatkész pártolás. Az irtt célra adakoztak: a) tks. Jeddi Sándor ur gyűjtő ivén (első közlés) polgármester Borosnyai Pál ur 20 frt, Kiss Károly 2 frt, Jeddi Sándor 2 frt, Marosi Farkas főkapitány 2 frt, Lázár Benedek tanácsos 2 frt, Hincz Lőrincz 2 frt, Dicső Lajos 1 frt, Farkas Elek 3 frt, Ajtai Gyula 2 frt, Kiss József főjegyz. 1 frt, Simonfi Sámuel 1 frt, Péterfy Pál 1 frt, Cseh Zsiga 1 frt, id. Fogarasi Döme 2 frt, Steibel Antal 1 frt, Csiki Károly 1 frt, Izmael Károly 1 frt, Gáspár Antal 1 frt, Valaki 50 kr, Eisen Izidor 50 kr, Szilágyi János szolgabíró 1 frt, Gál József cipész 1 frt, Reichardspereg 1 frt, Egy valaki 50 kr, Veres Mihály 20 kr, Balázs Antal 50 kr, Dájbukát Gergely 2 frt, Pátrubán Antal 1 frt, Richzeit 1 frt, Melzer Jakab 50 kr, Heincze László bécsi 1 frt, Kathonai Gyula 1 frt, Tellmann József 5 frt, Krol Károly 50 kr, Tucsek 50 kr, Moldován testvérek 1 frt, Zsombori János 50 kr, Kathonai István 20 kr, valaki 50 kr, Balogh József 1 frt, Bucher Miksa 5 frt, Vagner János Frigyes 1 frt, Soos Albert 50 kr, Enyedi Samu 50 kr, Horovicz Samu 3 frt, Csiki Gerő 1 frt, Pap János 1 frt, Müller József 1 frt

lőföldjeink, mezőtermelésünk legmostohább gyermekei az országnak.

Mint az esti lepke, készakarva megyünk neki a lángnak, hogy összeégjünk!

A hol legelsőbb elkezdünk bűnhődni, ott kell kezdenünk a javulást. Fairtas volt évtizedek alatt egyik legnagyobb foglalatosságunk; faültetésen kell kezdeni, s évtizedekig folytatni, hogy változást hozhassunk be éghajlatunkban.

Egy pár különben is nyomorúságban tengődő néptanító a felsőbb meghagyásra sem tehet csodákat 100 és 1000 négyszögmértőfödeken.

Néhány ezer luxus- és időtöltésből tenyésztett se-lyemhernyó kedvéért nem fognak szederfa-erdőségek támadni.

Egyes érék elporladnak a legnagyobb erély mellett is, s a nagy cél egyedül úgy elérhető, ha Magyarország kicsinye-nagyja, uradalmi úgy, mint szegény gazdái, ügyvéd, pap, mérnök, orvos, lelkész, gazda, zsellér stb. egyformán hozzálátnak a munkához.

Az országgyűlés s a kormánynak kell törvényhozási-ig intézkedni, és pedig a legszigorubb törvényekkel, hogy a magas növényzet mívelése azonnal kezdetét vegye az ország minden megyéjében, minden pontján, aránylag a helyi szükséghez képest.

Természetes, mint már fennebb is említettük, hogy a vihart, a Kárpátok felől első kézből kapott hideg szeleket — melyek többnyire leperzselik a növényvilágot s rendszeren május hóra berukkolnak — be nem tilthatjuk, de a tudomány és ész hatalmával erejüket megtörhetjük, az elavult extravagans klimatikai viszonyokat szelidíthetjük.

Mire való a tudomány és ész hatalma, ha arra nem, hogy velők uralkodjunk az elemek fölött a lehetőségig?!

Minden tavasszal reszketünk; az istenfélők teleimádkozzák, a sok kár által phlegmájából kihozott koldussereg agyon káromolja a levegőt, de ebből nem nőnek az erdők s még egy fa sem terem!

A sok törvényjavaslatot gőzerővel gyártják, de van-e bennük említés csak egy szál fáról?

Vagy a sok képviselő nem látja a szál fától az erdőt?

Zalányi György 1 frt, Dr. Antal 10 frt, Csiki Márton 10 frt, Sándor Pál 10 frt, Csiki József 5 frt, Korondi József 1 frt, Bodola Sámuelné 3 frt, Szabó Miklósné 50 kr., Kőnig János 1 frt, Duducz János 1 frt, Koncz Lajosné 50 kr., Greskovits József 1 frt, Istvánfi Pál 3 frt, Knal János 35 kr., Id. Jakabfi József 2 frt, Stefáni Demeter 1 frt. Szives köszönetet mond a gyűjtőknek és adakozóknak a bizottmány. M.-Vásárhelyt, 1874. június 19-én.

— A székely művelődési- és gazdasági-egylet alapszabályait tegnap tárgyalta az e célra kiküldött tizenötös bizottság. Munkáját a következőkben foglalhatjuk össze: Tagja lehet minden székely és székely barát 5 frt évi tagságdíj fizetéssel. A tagok közgyűlése választ elnököt, két alelnököt és 15 választmányi tagot a központi bizottságba, mely Buda-Pesten székel. Mind az 5 székely törvényhatóság választ egy-egy 9 tagból álló választmányt a törvényhatóság egyleti gyűlésébe. A főbizottság a végrehajtó organum, s az albizottságok közgei. A főbizottság a székelyföld szellemi és anyagi felvirágzására erkölcsi és anyagi eszközökkel törekszik. Mindent elkövet, hogy iparországgá átalakítván, a kívándorlás megakadályoztassék; gyárosokat hív be, turzásokat eszközöl, gyártásokat szerez, a népipart nemesíti és terjeszti, termő magokat hozat és kiosztja stb. Az évi közgyűlés pedig fontos gazdasági, ipar, kereskedelmi kérdéseket vitat meg és eldöntésével szellemi irányt ad.

— Nyári idényünk talán évtizedek óta nem volt annyira — a szó teljes értelmében „holt idény“, mint épen jelenleg. Az időtöltésekben nem hogy válogathatnánk, de ha keresünk, sem igen találunk. Egyetlen, — a maga nemében jó, de nem kielégítő — időtöltésünk koronkint a sörkertben tartott reuniók, melyek iránt azonban igen csekély részvét nyilvánul; az első zenekar ma-holnap eltávozik s akkor ez egyetlen mulatság is kimarad.

— Egy fiatal leány a múlt napokban a Maros hullámai közé vetette magát. Pár napi hasztalan keresés után tegnapelőtt reáakadtak a hullára. Tettének oka ismeretlen.

— Sétatérünket a derült nyári estéken sokan látogatják; sajnos azonban, hogy a sétatérén való járás-ke-lés több kellemetlenséggel, mint kényelemmel van egybekötve. A minden lépésre felszálló por, — mely leginkább szépeink úszályai nyomában szokott nagyobb mennyiségben szállongni — a közönség gyengébb tüdőjű részét ettől a szerény mulatságtól is elriasztja. Rendőrségünk többnyire máshonnan várja a véletlen segílyt, alkalmasint ez okon nem tesz intézkedést a végre, hogy a sétatéri por koronkinti öntözés által kevésbé kellemetlenné tétessék. Hogy öntözés nélkül kevesebb port nyel-jünk sétatérünkön, arra vagy mindennapi eső kellene, vagy a női öltözékek divatának gyors és lényeges változása; ezekre pedig ez idő szerint nem nagy kilátás van.

— A maros-vásárhelyi takarékpénztár 1874 május havi forgalom-kimutatása:

Bevétel:	
Pénztármaradvány ápril végével	29,443 frt 96 kr.
Takarékpénztári betétek 55 féltől	9,292 „ 68 „
Visszafigetett váltók	124,003 „ 48 „
„ „ előlegek	136 „ — „
„ „ zálogok	507 „ — „
Befizetett kamat	2,662 „ 53 „
„ „ illeték	2,665 „ 26 „
Megtérített kezelési költség	42 „ 15 „
Késedelmi kamat	68 „ 92 „
Alkuszdíj	1 „ 83 „
Más pénzintézetektől	25,950 „ — „
Összesen	194,773 „ 81 „

Kiadás:	
Visszafigetett betétek 36 félnek	6,632 frt 52 kr.
Betéti folyó kamat	68 „ 03 „
Leszámitolt váltók	139,243 „ — „
Előlegek	600 „ — „
Zálogkölesönök	295 „ — „
Kifizetett osztalék 1873-ra	110 „ — „
Tiszti fizetések	216 „ 66 „
Igazgatási költség	56 „ — „
Posta- és bélyeg-díjak	8 „ 30 „
Felvett kölcsön kamatja	818 „ — „
Kezelési költség	6 „ 93 „
Személyszámlákra	4,800 „ — „
Más pénzintézeteknek	28,090 „ — „
Pénztármaradvány május 31-én	10,919 „ 37 „
Összesen:	194,773 „ 81 „

Maros-Vásárhely, 1874. május 31-én.
Z. Knöpfler Vilmos, Jeney Albert,
igazgató. aligazgató.
Wattervliet Károly,
könyvvezető.

— Következő végtárgyalások vannak kitűzve a helyi kir. törvényszéknél f. évi jnnius 26-ra: Tőkés János s társai lopás bűnügye; Puczi Gergely s társai lopás bűnügye. Junius 27-re Oltyán Péter s társai lopás bűnügye; Dobai János súlyos testi sértés bűnügye.

— Vettük a „Képes Néplap“ mutatvány, illetőleg II. év folyamának 24 számát. A lap célja a nép tömegébe hatolni a művelődés világosságával, mulattatva tanítani azokat, kiknek arra legnagyobb szükségük van. A hírlapirodalom nálunk még nem hatott el azon körig, hol a „Képes Néplap“ missioja kezdődik, s a lap csekély előfizetési díja (egy évre 2 frt) s a változatos tartalom, bizton hisszük, hogy rövid időn a nép kedvelt lapjává fogja tenni azt. Nem ajánlhatjuk eléggé közp-sorsu polgárainknak, hogy igyekezzenek e lap meghozatalával szerezni maguknak vasárnaponkint nemesebb élvezeket.

— Megrendítő szerenestlenségről irnak a pesti lapok. B. Piret altábornagy mult kedden a városligetből gr. Graevenitz ezredes kocsián haza indult. A gyeplő az ezredes kezében volt; a körútból kiérve a lovak csakhamar megbokrosodtak, elragadták a kocsit; gr. Graevenitz a kocsiból egy erős lökés következtében lezuhant, sérülése nem volt veszélyes; b. Piret azonban oly szerenestlenül bukott ki, hogy fején kapott zúzódások következtében életéhez majd semmi reményt sem kötnek.

Dürüczkölő.

— Az összeférhetlenségi törvényjavaslatot elkészítették. Mint a lapok írják a külföldi kormányok is figyelemmel kísérik, annyira, hogy több kormány megkérte volna a magyart, a javaslatnak német vagy franczia nyelven való megküldésére. A bécsi sajtó általában helyesléssel fogadta. Az olasz és német kormány különösen érdeklődik iránta. Mi megvalljuk, nem tudunk lelkesülni az egész törvényjavaslatért. Intézkedéseit feleslegeseknek és hiányosoknak találjuk. Nem mondunk paradoxont. Ugyanis, miután az állami javak bérlőit kizárja az országgyűlésből, felesleges az egyházi rendet külön megemlíteni, hiszen különösen a magasabb papság mi egyéb, mint államijavak bérlője. Ez a distinctio tehát fölösleges. Hiányos a törvényjavaslat, mert kizárja ugyan mindenféle vállalatok igazgató tanácsosait, még a részvényeseket is kizárná ha lehetne, de a legnevezetesebbet, minden bajaink fő-fő kut-fejét nem is említi. Ugyanis nincs felvéve a törvényjavaslatba az, melyet pedig első pontul kellett volna tenni: hogy a képviselőség összeférhetetlen a művelletlenség és tudatlansággal. A mig e pont törvényyű nem lesz, akár a törvény betűje, akár a mivelt választó közönség közszelleme által; a mig az állami vadászati jogok bérlői be lesznek bocsátva az országgyűlésre: addig az evezetes — ez nem akar helyi célzás lenni, — hordó mindig megtalálja dugóját; addig az országházban mindig történik bakklövés.

* * *

A legközelebbi „Figyelő“-ben egy sajátságos curiosumról értesül a magyar olvasó közönség; és ez abból áll: hogy Greguss Ágost a magyar irodalom jelenleg ité-zeti és szépiészeti tekintélye, mekkora bakkot lőtt volt 1847-ben, mikor Petőfi összes költeményei először megjelentek. Ennek a nagy criticusnak és aestheticusnak még annyi műérzéke sem volt, hogy felismerje Petőfi-ben a költőt. Mulatságos olvasmány Gregussnak a Petőfi összes költeményeiről akkoron irt, s most a „Figyelő“ által reproducált bírálata. Épen úgy szól Petőfiről, mintha Kerekes volna. Csak nálunk érhetik meg az a botrány, hogy egy ily minden műérzék nélkül való egyéniség aesthetical portentummá nője ki magát. Még sajátságosabbá lesz e curiosum az által, hogy Petőfi összes költeményeinek kiadásával, ez a Petőfit felfogni nem tudó criticusunk lőn megbizva, a ki e megbizásnak úgy akar megfelelni, hogy kihagyja Petőfi dolgozataiból azokat, melyek ő criticusságának nem tetszenek; egy törpe akarja az őri-ást megcsonkítani! Valóban ennél nagyobb merényletet nem lehetett volna Petőfi szellemén elkövetni! Előttünk Petőfi erényeivel és hibáival egyiránt kedves, mint az arcz, a melyet megszerettünk, szeplőivel együtt teszi reánk a benyomást. Vajjon egy kontár festő, ha ezt az arczot vissza akarja tükrözni, helyesen cselekszik-e, ha előbb a szeplőket rajta vitriollal kiégeti, s csak azután tartja érde-mesnek a vásznára átültetni? Mi azon meggyőződésben vagyunk: hogy Petőfinak még azon művei is, melyeket Greguss a gyűjteményből kihagyui jónak látott, fölérik az összes elmeszüleményeit, melyek úgy is nagyobb részint conplatiokból állanak.

* * *

Enyedi barátaink és levelezőinktől sok ivre terjedő fölvilágosításokat vettünk, melyek hitelesen illusztrálják az enyedi monstre botrányban szereplők viselt dolgaiat. Köszönjük ez adatokat felhasználjuk azokat a botrányos ügy tanulmányozásánál. Engedjenek meg azonban, ha azokat ez alkalommal közre nem adjuk. Mi ez ügyben elmentünk odáig, a mindig a sajtó kezünkbe lévő hatalma által jogosan elmehettünk: az egyes tények és adatok kikurkászása és összeszedése a kinevezett vizsgálóbizottság hatáskörébe tartozik. Ha részletek kutatásába mennénk, a vizsgálóbizottság hatáskörét sértenők meg. Az enyedi ügyben nem tehetünk egyebet, mint koronként értesíteni olvasóinkat: hogy minő stadiumban áll a vizsgálat. Felkérjük ennél fogva t. barátainkat, sziveskedjenek lapunkat a főbb mozzanatokról tudósítani: a vizsgálat megindulásáról, azon adatokról, melyek a vizsgálatból biztos hitelt érdemlőleg kiszivárogtak. Ezeket mi szívesen közöljük, mert a hazai közönség, mely ez ügyet kiváló figyelemmel és érdeklődéssel kíséri, biztosan értesülni vágy az iránt: ha vajjon csak gondatlan hanyagság vagy gonosz akaratú szántszándékos károsítás rejlik-e a botrányban!

Kerekes Sámuelnek, a pétának (figyelmeztetjük olvasóinkat e distinctiora: mi versíróinkat két osztályba a poéták és péták osztályába sorozzuk; a péta még nem poéta; a péta oly viszonyban van a poétához, mint az inas a májszterhez; Kerekes csak péta, azaz olyan poétainas, a kiből soha sem lesz „májsztram.“) Kerekesnek tehát a pétának az a különös természete van, hogy őt nem a tokai, rózsamáli, czelnai, hanem a sült szagja hozza lelkesedésbe (tudva levőleg ő nem iszik bort, meg is látszik verselményein a viz.) Ha sültszag üti meg az orrát, el kezd verselni; a ki őt jól tartja, az iránt versekben fizeti le háláját. Így jártunk mi is Kerekessel. A „Sz. H.“ közelebbi számában jól tartottuk őt, kiadván porcezióját a mint dukál. Erre ő versekben rótta le irántunk való háláját. Figyelmeztetjük az „Erdély“ szívalomra méltó olvasóit, hogy legyenek tovább is elkészülve a bagaria illatu poesis élvezésére, mert mi még sokszor szándékozunk e pétának kiadni porcezióját.

— Ugyan mi háborította fel, kedves uramöcsém, Kerekesnek belső részeit, hogy oly nem aestheticailag viselte magát olvasói előtt?

— Hát urambátyám maga. Megmondtam én: mikép, ha Kerekessel vitába keveredik, ne mondjan neki igazságokat, mert az oly gyenge emberek gyomra nem bírja el az igazságot. Lám ha rágalmakat mondott volna neki urambátyám, akkor nem volna baj; ha azzal rágalmazta volna, hogy ő szilárd jellemű férfi, hogy tudományosan és aestheticailag mivelt szerkesztő; ha azzal rágalmazta volna, hogy neki elvei vannak s azokhoz keményen ragaszkodik; ha azt mondotta volna, hogy Kerekes nagy poeta, dalaitól visszazengenek Erdély bércei, a borostyán azért hajt ki minden évben, hogy legyen mivel megkoszorozni halántékait; ha azt mondotta volna, hogy ő egy szakértő tanító, hogy a városi kommunitás soha sem csinált okosabbat, mint a mikor őt megválasztotta, a geographia tanítását nem lehetett volna biztosabb kezekbe letenni, mert ő utazott ember, még Régenben is járt Reményivel; a naturalis historiát sem lehetett volna jobb kezekre bízni, mert ő olyan egyéniség, a kit a tudomány és mesterség e tantárgy tanítására minden kellékekkel felruházott — mind ezek rágalmak volnának ugyan, mert ami nem igaz, az a rágalmak kategóriájába tartozik, — hát akkor nem volna baj. Így azonban az igazságok, melyeket neki beadott urambátyám, megfeküdték gyomrát, felémelyedett, s készen lett a „krach.“ No, de hintsünk hamut reája!

— Megtudná-e mondani uramöcsém, hogy nagy pétánk Kerekes Sámuelnek hozzánk intézett istálló-szagu dús énekében mit jelenthet az, hogy „ad notam“ „Már siess hazádba vissza“ irta egyik strófáját?

— Ugy hiszen azt jelenti kedves uramöcsém, hogy ez a nagy péta azt hiszi, mikép urambátyámat prozában és versben tökéletesen tönkire tette, megverte.

— Kerekes Sámuel sem versben, sem prozában, miniket meg nem verhet, legfennebb — megrughat.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874-ik évi június 22-én és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő:

I. Tanács polgári ügyekben.

Ferencz Károly r. b. által:

Elekes Albert Benczédi László Márton e. tulajdon jog; Nagy Ignác özv. Márton Jánosné s t. e. 1532 frt

98 és fél kr.; Kovács Miklós Kovács János és neje e. szerződés teljesítése; Kelemen Pálné Kelemen András hagyatéka e. 550 frt; Silló Ferencz s t. özv. Silló Jánosné e. végrendelet érvénytelenítése; özv. Faluvégi Mihályné özv. Faluvégi Jánosné e. tulajdonközösség; Pápai József s t. id. Kiss Ferencz e. tulajdonjog; Hercz Dávid Szopós István és neje e. tulajdon jog; Kiss Ágnes a kir. kincstár és Kiss Jánosné e. igény pere; Ditró és Szárhely községek Kozma István e. 11,373 frt 71 kr.; Gróf Lázár Miklós s társai Kozma István e. szavatosság megszüntetése iránti perük.

Dr. Endes Gábor r. b. által:

Korbuly Bogdán özv. gr. Haller Jánosné s részesei e. zálog kiváltás; Fajk Rozália Lucze István e. ingatlanok kiadása; Rácz Zsuzsanna s t. Gicz Nicolainé s t. e. zálog kibocsátás; Bod Beniamné Czeh Pálné e. egy szántó kibocsátása; Gál Pálné Beczö Miklósné e. örökösödés; Frendel Dénes Magyar János e. 6000 frt kártérítés; Szentpéteri István Tamó Lajos e. 60 frt házbér; Krafft János Hammer András e. 34 frt; Balázs János Roth József e. határ kijelölés iránti perük.

Pogány Károly r. b. által:

Csukuj Márk Kovács István e. kölcsön visszaadása, Römer Ferencz Gyenge András e. cath. templom rajzterv készítése bér, Szacsvai Dénes Kájántó e. ügyvédi díj, Lázár Kajtán Lakics Henrichné e. 120 frt, Bodó Imre András József e. kártérítés, Hersch Ábrahám Feszé Imre e. birtokháborítás, Balázs Boris György Rozenfeld József e. 300 frt, Lőéb Mihály Kimpján Gligor e. 100 frt, Boga József Eerenczi István e. hátralék lakbér, Vitteinstein Jakab Veress Lajos s t. e. kölcsön megadása, Gyergyó-szárhegyi Marosán Nicolai Csukub Demeter ell egyezmény teljesítése iránti perük.

Dr. Dózsa Miklós pótbíró által:

Deák Ferenczné s társai Deák György e. ajándékozás szerződés érvénytelenítése, Orbán Károly Orbán József e. 1095 frt s járuléka, Marinkás Vazul s társai Marinkás Mária s társai e. ingatlanok, Elekes Zsuzsanna Szeles György e. 24 frt s járuléka, Szabó Sámuelné Demeter Domokos e. 42 frt 50 kr. s jár., Székely Pál Fancsali János ellen 20 frt, özv. Pikuj Józsefné b. Orbán Ottó e. 49 frt s jár., Buda Stefán lui Számoile Steuerch József e. 16 frt és 22 frt, Duka Nasztazia Duka Andrei e. 100 frt s jár., Kriszte Gegor a Petri Kriszte Nasztazia e. 50 frt s jár., Starilla Jakab Vlász Jakab e. 10 frt s jár., Fejér Vaszi lui Vaszi s társai Fejér Stefán lui Jakab s társai ellen somm. visszahelyezés, Buga Simion Buga Saveta s t. ellen som. vissz. iránti perük.

II. Tanács polgári ügyekben.

Tribusz Antal r. b. által:

Kecskés István Kecskés Gligor e. somm. visszahelyez., Albu Vaszilie Vintu Prázsa Gligor e. kártérítés, M. Szt. királyi ev. ref. egyház b. Bánffy Dénes e. 8 frt, Simedra Ádám lui Nicolai Juon lui Nicolai Simedra e. 28 frt, Vintilla Tivadar Miksa Dániel e. szolgálatbér, Sándor Gusztáv Adolf Anna Gregor Simon ellen 56 frt 93 kr., Mayer Gregor Bailla Nicolai e. kártérítés, Kovács Jakabné Török Bálint e. somm. visszahely., Helvég Mihály Mittert Mihály e. 193 frt, Tikusián Atyim Czinziu Nicolai e. 58 frt iránti perük.

Sándor János r. b. által:

Gligor Filimon Juon Simeon e. egy szántóföld, Fesztinger Sámuel Sapira Ábrahám e. szerződés teljesítése, Moldován Iftimie s t. Kadareca Vaszilika e. fekvők, Matyus Gergely Szövérfi Sára Matyus Sándorné s t. e. igény, Kerekes Pál Kuszi Jánosné Rozor Mária hagyatéka e. tulajdonjog, Dénes Károly s társai Szász Mihály e. fekvők iránti p.

Pipos Péter r. bíró által:

Rácz Rozália s t. Bors Ferenczné e. fekvők, Glück Jakab Vajda Ferencz e. 65 frt, Gotlieb Jakab Guttmann Jakab e. bérletmegszüntetése, Márku George s t. Siusa Filipu e. visszahely., hosszú-aszói ev. ref. egyház Bartha György e. papi bér, Szász István Mendel Dániel e. kártérítés, Pap Elek Baricz Leon e. 241 frt 65 kr., Pap Elek Baricz Leon e. 85 frt iránti pere.

Petri Ádám r. b. által:

Nagy János Balog János e. vételár felosztása iránt, Deák Rozália Márkus János e. hozomány-javak, Public Márton csödügye, Huta Dotyicza Polán Juon s t. e. 198 frt osztályrész, Miskolczy Ferencz Miskolczy Sándor ellen somm. vissz., Márton Dávid s neje Jó Márton s társai e. somm. visszahely., Jó Judit Jó Márton s társai e. somm. visszahelyezés iránti p.

Szolga Miklós r. b. által:

Szente Károly Solymosi Ábel e. 50 frt, Klein Ábrahám Schilman Katalin e. 3 frt 40 kr., Mendel Mózes Public Ernő e. 152 frt, Köpe János és Miklós Péter e. 9 frt 35 kr., Szász József Babó Sándor e. 20 frt 73 kr., A köpeczi ref. egyház Sebestyén Jakab e. 201 frt 59 kr., Koszta Nicolai Stancs Nicolai e. somm. vissz., Bányai Katalin Szabó Lajosné Mohai Gábor e. somm. visszahely., ugyanannak ugyanaz ellen még hat rendbeli sommás visszahelyezés iránt, Laczkoczi Rozália János Károly ellen 2467 frt iránti p.

Istvánfy Pál r. b. által:

Kelemen István Kovács Sámuel e. somm. visszah., Csató János mint Pál Imre meghatalmazottja Szathmári János e. somm. vissz., Reizner Mózes Flóra Todoszie hagyatéka e. perujtásos ügye, ugyanaz ugyanazon hagyatéka ellen perujtási ügy, ugyanannak Dán Moisse hagyatéka e. peruj. ügy., ugyanannak Homorocsán Zacharia hagyatéka e. peruj. ügy., a székely-udvarhelyi 5-dik harlotti társulat Szilágyi István e. 20 frt tőke s járuléka, Csik-Zsögöd községek ifj. Deáki Péter e. 20 drb Napoleon-dor s járul., Besze Elekné Csedő Terézia Kovács György és neje B-ke Rozália s t. e. igény; Szakács József, mint a negyedfél megye gondnoka, Csunguj Miklós s t. e. 44 frt 14 kr. haszonbérhátralék, Zsurka Nicolai Tensiánu Gligor e. somm. vissz., Siurea Nicolai Tensiánu Gligor ellen somm. vissz. iránti p.

Illyés Károly pótbíró által:

Sándor Miklós Munzath Albert s t. e. átkeblezés, Vajda Mihály Pálfi Lázár e. szerződés teljesítés, Mecznai Ludovika Sámuel Jánosné Mendel József e. egy belső terlek két harmad része, Leonhárd Ferencz Popovics András e. zálogjog elsőbbsége, Csulei Vaszilie s t. Dörner György s t. e. 76 frt 70 kr., Kamilli Sámuel Binder János e. 10 frt foglaló, Hegeni Irtel György Moldován Ilie s társai e. 105 frt, Imrich Valentin Imrich Sofia e. birtokháborítás, Keresztes Sámuel Balló Lajos e. 61 frt 11 kr., Gregits József Komáromi Berta e. 131 frt 50 kr., Krausz János Csulei Juon e. birtokháborítás iránti perük.

(Vége köv.)

Bécsi tőzsdei árkelet.)

(Június 19-én.)

5% metallique	69.40
5% nemz. államkölcsön	74.85
1860. államkötvény	108.10
Bankrészvény	9.91
Hitelrészvény	219.50
London	111.90
Ezüst	10625
Arany	—
Napoleon arany	8.92
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	74.90
„ „ „ temesi	74.50
„ „ „ erdélyi	72.20
„ „ „ horvát-slavon	78.—

Felölös szerkesztő:

MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogi rész vezetője:

Kuti Albert

H I R D E T M É N Y.

Sz. 523—1874.

elnöki.

Árverezési hirdetmény.

A maros-vásárhelyi kir. ítélőtáblai épület csőrépfedélzetének megforgatása, illetőleg kijavítása tekintetéből a nagyméltóságú magy. kir. igazságügy-miniszter urnak 15889. 1874. sz. a. magas rendeletével jóváhagyott műszaki tervezet és költségvetés szerint a kir. táblai elnöki irodában **1. évi július hó 4-én d. e. 9 órakor** árverezés fog tartatni. Kikiáltási ár, mint legmagasabb ár 408 frt 35 kr, melynek 10%-ka bánatpénzül előre leteendő. Az árverezési feltételek s a műszaki tervezet és költségvetés a maros-vásárhelyi kir. ítélőtábla elnöki irodájában, hivatalos órákban megtekinthetők.

Maros-Vásárhelytt, 1874. évi június 5.

B. Apór Károly.

(33)

(2—3)